

ROZWÓJ MOWY DZIECKA

Prawidłowy rozwój mowy podzielony jest na kilka etapów, a każdy z tych etapów trwa określony czas. Opóźnienia w pojawianiu się poszczególnych stadiów rozwoju nie powinny przekraczać sześć miesięcy. Gdy tak się jednak dzieje, mamy do czynienia z opóźnionym rozwojem mowy. Artykuł ten jest prośbą prześledzenia prawidłowych etapów rozwoju mowy oraz wskazaniem jakie mogą być objawy opóźnienia rozwoju mowy, ponieważ im szybciej będziemy umieli je dostrzec, tym szybciej będziemy mogli pomóc dziecku.

U dziecka prawidłowo rozwijającego się, według Leona Kaczmarka, rozwój mowy trwa kilka lat i podzielony jest na cztery etapy:

Okres melodii (od narodzin do ukończenia 1 roku życia)

Okres wyrazu (od 1 do końca 2 roku życia)

Okres zdania (od 2 do końca 3 roku życia)

Okres swoistej mowy dziecięcej (od 3 do 6/7 roku życia)

Znajomość tej reguły jest zasadniczą sprawą, gdy chcemy mówić o opóźnionym rozwoju mowy. Małe dziecko po urodzeniu powinno dać krzykiem znać o swej chęci do życia.

- ✓ roku - komunikuje się z dorosłymi za pomocą krzyku, gurzy, gaworzy, wymawia pierwsze wyrazy: mama, tata, baba;
- ✓ 1-2 lat -używa prawie wszystkich samogłosek z wyjątkiem nosowych (ą, ę) oraz wymawia niektóre spółgłoski (p, b, m, t, d, n, k, ś, ź, ć, dź, ch). Pozostałe zastępuje innymi. Wypowiada się jednowyrazowo: np. pomidor - midol, kaczka - kaka;
- ✓ 3 lat - porozumiewa się prostymi zdaniami, wymawia wszystkie samogłoski i spółgłoski (p, pi, b, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li);
- ✓ 4 lat - wymawia głoski s, z, c, dz. Mowa ulega dalszemu doskonaleniu;
- ✓ 5-6 lat - wymawia głoski sz, ż, cz, dż, r;
- ✓ 7 lat - ma utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz opanowaną technikę mówienia.

Powszechnie przyjmuje się, że między 5 a 7 rokiem życia kończy się okres rozwoju systemu fonologicznego, który polega na poprawnym wymawianiu większości głosek oraz głoski „r” i dwuznaków. Od tego czasu mowa podlega jedynie szlifowaniu artykulacji.

Reasumując rozważania o prawidłowym rozwoju mowy dziecka należy stwierdzić, iż gaworzenie powinno pojawić się w 6 miesiącu życia, pojedyncze słowa na pierwsze urodziny dziecka. Proste zdanie powinno być wypowiedziane w czasie drugich urodzin, zdanie rozwinięte w czasie trzecich urodzin, a na czwarte urodziny dziecko powinno umieć opowiedzieć krótką bajkę.

Wady wymowy utrudniają naukę w szkole, są przyczynami trudności w nauce czytania, pisania i przysparzają wiele przykrych doświadczeń. Dlatego też, jeśli rozwój mowy dziecka nie przebiega normalnie i występują w nim jakieś zaburzenia, należy zwrócić się do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub logopedy.

W trosce o prawidłowy przebieg rozwoju mowy dziecka rodzice powinni podejmować odpowiednie działania profilaktyczne.

Jeżeli u dziecka stwierdzono wadę wymowy i ucęszcza ono na terapię logopedyczną, rodzice powinni pamiętać o tym, że terapia ta ma miejsce nie tylko podczas zajęć logopedycznych. Skuteczność terapii ściśle uzależniona jest od współpracy rodziców z logopedą.

Na terenie naszej placówki zajęcia prowadzi logopeda mgr Wiesław Kwaśniewski.

Opracowała: Małgorzata Ślusarek

Literatura :

1. Antos D., Demel G., Styczek I., "Jak usuwać seplenienie i inne wady wymowy", PZWS, Warszawa 1971
2. Demel G., "Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola", WSiP, Warszawa 1998
3. Spalek E., Piechowicz-Kułakowska C., "Jak pomóc dziecku z wadą wymowy", WSiP, Warszawa 1998
4. Styczek I., „Logopedia”, PWN 1998
5. Wójtowiczowa J., „O wychowaniu językowym” Zbiór artykułów dla rodziców i nauczycieli, Warszawa 1997